

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-701-00092

18. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 5. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 3 til L 85, forslag til lov om ændring af lov om råstoffer, lov om kystbeskyttelse og lov om havstrategi, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Henrik Høegh (V).

Spørgsmål nr. 3 (L 85)

Når flere høringssvar peger på, at den foreslåede ændring i auktionsordningen i lovforslaget blot vil få prisen på udbudte indvindingsområder kunstigt hævet og samtidig få virksomheder til at byde på meget mindre områder, hvordan vil ministeren så hævde, at konkurrenceevnen stadig forbedres ved dette tiltag?

Svar

Formålet med at indføre auktionsordningen ved lovændringen i 2009 var at skabe konkurrence mellem de virksomheder, der indvinder råstoffer på havet. Hidtil har primært de større firmaer i branchen budt ved auktionerne, og der har kun været ganske få tilfælde, hvor flere firmaer har budt på det samme område. Desuden har budprisen stort set kun været den fastsatte minimumspris pr. kubikmeter. Dermed anses lovens formål ikke for opnået.

Et af formålene med lovforslaget er at forbedre konkurrencen mellem indvindingsvirksomhederne på havet.

Forbedringen af konkurrencen opnås ved at indføre en række ændringer, som skal gøre ordningen mere attraktiv og gøre det mere gennemsigtigt, hvad der bydes på, så der forhåbentlig er flere virksomheder der byder, og konkurrencen om at vinde de områder, der sættes på auktion, dermed forbedres.

Den fastsatte minimumspris forhøjes ikke, og man må derfor gå ud fra, at budpriserne kun bliver forøget, hvis virksomhederne mener, at de kan betale en højere pris, uden at indvindingen bliver urentabel. Man må således gå ud fra, at virksomhedernes bud afspejler den værdi, som retten til at indvinde i et område vil repræsentere for dem.

Vederlaget pr. kubikmeter er langt fra den eneste omkostning, som indvindingsvirksomhederne har i forbindelse med efterforskning og indvinding i områderne. Hvis andre omkostninger nedsættes, bliver der mulighed for at byde en højere pris, uden at de samlede omkostninger pr. kubikmeter indvundne

råstoffer stiger. Råstofferne fra auktionsområderne på havet bliver således ikke mindre konkurrencedygtige i forhold til råstoffer fra land og importerede råstoffer, blot fordi der betales et højere vederlag pr. kubikmeter end nu.

Der foreslås en række ændringer, som vil nedsætte virksomhedernes omkostninger i forbindelse med efterforskning og indvinding og nedsætte risikoen ved at byde. Desuden vil den forlængede eneretsperiode medføre, at omkostningerne kan afskrives over en længere årrække.

De væsentligste ændringer, som skal gøre ordningen mere attraktiv og medføre større åbenhed, er:

- Indvindere skal indmelde et konkret, mindre område til auktion for at opnå større åbenhed om, hvad der bydes på. Afgrænsningen af det område, der sættes på auktion, foretages af den, der indmelder det. Indvinderen kan afgrænse området, så det kun omfatter arealer, hvor vedkommende ønsker at efterforske efter råstoffer. Indvinderne tvinges dermed ikke til at skulle efterforske (del)områder, som de på forhånd ved, ikke er interessante for dem, som tilfældet er med de felter, som Naturstyrelsen afgrænser efter den gældende ordning.

Virksomhederne vil ikke ønske at efterforske et større område end nødvendigt, og hvis området er meget lille, vil det normalt ikke kunne bære de forholdsvis store basisomkostninger, som iværksættelse af efterforskning kræver. Forventningen er derfor, at der hverken vil blive indmeldt meget store eller meget små områder, da der er pligt til at gennemføre efterforskning af området.

- Lettere adgang for virksomheder, som ikke skal bruge meget store mængder råstoffer, ved at auktionerne vindes af den, der byder højeste pris pr. m³, og ikke som nu af højeste pris pr. m³ ganget med den tilbudte mængde, medmindre der er flere, der byder den samme pris pr. m³.
- Data fra efterforskningen gøres offentligt tilgængelige, efter at auktionsvinderen har fået indvindingstilladelse eller valgt at indstille aktiviteterne i området, og ikke som nu, når eneretten er udløbet. Det betyder en bedre udnyttelse af data, idet de kan anvendes af andre virksomheder på et tidligere tidspunkt.
- Auktionsvinderen får mulighed for at få eneret til indvinding i 10 år mod i dag 5 år, og dermed bedre mulighed for at forrente sin investering i efterforskning og miljøundersøgelser.
- Der kan ske genauktion (sekundær auktion) med en eneret på 5 år. Dette gælder både den del af et auktioneret område, som auktionsvinderen har efterforsket, men valgt ikke at søge indvindingstilladelse i, og et udlagt indvindingsområde, hvor eneretten er udløbet. I disse områder vil der være større viden om, hvilke råstofressourcer der findes i området, idet data fra efterforskningen efter den primære auktion vil være til rådighed for alle virksomheder, jf. ovenfor.
- For at gøre ordningen mere fleksibel for tilladelsesindehaveren præciseres det, at der ikke i alle tilfælde skal fastsættes et loft for årlig indvinding. Der vil dog kun kunne gives indvindingstilladelse uden et årligt loft, hvis den

konkrete miljøvurdering viser, at det er miljømæssigt acceptabelt. Hvis der fastsættes et årligt loft, skal det ske på baggrund af miljøvurderingen.

- Det nuværende årlige minimums-produktionsvederlag på 50 % af den budte/tilladte årlige mængde nedsættes til 30 % af den gennemsnitlige tilladte årlige mængde (samlet tilladt mængde divideret med eneretsperioden), hvilket gør ordningen mere fleksibel og mindsker risikoen.
- En virksomhed, der har fået en indvindingstilladelse, får mulighed for at begrænse indvindingsområdet (og dermed arealvederlaget) efter det første år, hvis det har vist sig, at en del af arealet alligevel ikke indeholder de ønskede råstoffer, eller disse ikke kan indvindes rentabelt.
- Reglen om bortfald af tilladelser, der ikke har været udnyttet i 3 år ophæves. Der kan indsættes vilkår om udnyttelse, hvis der er grund til det i forbindelse med konkrete tilladelser.

En række regler skal sikre, at der ikke bydes en kunstigt høj pris, hvor virksomheden ikke har tænkt sig at udnytte området, men blot ønsker at holde andre ude af det: Der skal foretages efterforskning af det areal, der vindes på en auktion. Desuden skal der betales arealvederlag hvert år for hele det areal, som man får indvindingstilladelse til. Der skal også stadig betales et minimumsproduktionsvederlag. Det vil således ikke være gratis at vinde en auktion, og man må derfor gå ud fra, at virksomhederne som udgangspunkt ikke vil byde en højere kubikmeterpris end det, de reelt mener, at råstofferne er værd for dem, og som de således mener, at de kan betale uden at indvindingen bliver urentabel.

Hvis der alligevel skulle være virksomheder, som ønsker indvindingstilladelse til et uforholdsmæssigt stort område i forhold til den mængde, som de ønsker tilladelse til at indvinde, vil Naturstyrelsen kunne begrænse arealets størrelse. Den resterende del af arealet vil herefter kunne udbydes på en ny auktion, hvis der er virksomheder, som ønsker indvindingstilladelse her.

Kirsten Brosbøl

/

Mads Leth-Petersen